

HRVATSKI SABOR

KLASA: 711-01/25-01/2

URBROJ: 65-25-2

Zagreb, 17. prosinca 2025.

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članka 178. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem ***Prijedlog zakona o izmjeni Zakona o sudovima za mladež***, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnio Klub zastupnika SDP-a, aktom od 15. prosinca 2025. godine.

Za svoje predstavnike, koji će u njegovo ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Klub je odredio sve zastupnike Kluba zastupnika SDP-a.

PREDSJEDNIK

Gordan Jandroković

P.Z. br. 239

REPUBLIKA HRVATSKA
65 - HRVATSKI SABOR
ZAGREB

**HRVATSKI SABOR
KLUB ZASTUPNIKA SDP-a**

Primljeno:	16-12-2025
Klasifikacijski oznaka	Org. jed.
711-01/25-01/2	65
Uredbeni broj	Pril. Vrijednost
6532-2-25-1	1 -

Zagreb, 15. prosinca 2025.

KLASA:
URBROJ:

Hs**NP*711-01/25-01/2*6532-2-25-1**Hs

PREDSJEDNIKU HRVATSKOG SABORA

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENI ZAKONA O SUDOVIMA ZA MLADEŽ

Temeljem članka 85. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 85/10. - pročišćeni tekst i 5/14. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) i članka 172. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine", br. 81/13., 113/116., 69/17., 29/18., 53/20., 119/20. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 123/20.i 86/23. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske), Klub zastupnika SDP-a podnosi Prijedlog Zakona o izmjeni Zakona o sudovima za mladež.

Za predstavnike Kluba zastupnika SDP-a, koji će u ime Kluba sudjelovati u radu Hrvatskog sabora i njegovih radnih tijela, određeni su svi zastupnici Kluba zastupnika SDP-a.

PREDSJEDNIK KLUBA ZASTUPNIKA SDP-a

Siniša Hajdaš Dončić

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENI ZAKONA O SUDOVIMA ZA MLADEŽ

Zagreb, prosinac 2025.

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENI ZAKONA O SUDOVIMA ZA MLADEŽ

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona sadržana je u članku 2. stavku 4. podstavku 1. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 85/2010 - pročišćeni tekst i 5/2014 — Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

U posljednjih nekoliko godina u Republici Hrvatskoj bilježi se zabrinjavajući i stalan porast slučajeva nasilja među djecom i mladima, osobito među djecom osnovnoškolske dobi. Prema Izvješću o radu Ministarstva unutarnjih poslova za 2024. godinu, zabilježeno je više od 2 944 kaznenih djela čiji su počinitelji maloljetnici, što predstavlja porast od 19,4 % u odnosu na 2023. godinu. Među tim slučajevima sve su učestaliji oblici nasilničkog ponašanja, prijetnji, tjelesnih ozljeda te grupnog i digitalnog nasilja. Istodobno raste i broj prijavi u kojima su počinitelji djeca mlađa od 14 godina, koja prema zakonodavstvu nisu kazneno odgovorna, pri čemu odgovornost prelazi na roditelje, skrbnike i nadležne institucije. Međutim, postojeći mehanizmi ne omogućuju brzu ni učinkovitu reakciju sustava, što povećava nesigurnost u školama i lokalnim zajednicama te narušava povjerenje građana u institucije koje bi trebale štiti djecu.

Prema podacima iz izvješća Pravobraniteljice za djecu za 2024. godinu, vršnjačko nasilje nalazi se među tri najčešća razloga pritužbi roditelja i škola. U razdoblju od 2020. do 2024. bilježi se kontinuirani rast slučajeva nasilja, osobito onih s elementima grupnog i digitalnog nasilja, a prema podacima Eurostata Hrvatska bilježi višu stopu maloljetničkih prekršaja s elementima nasilja od prosjeka Europske unije za 17 %. Ovakvi trendovi suprotni su ciljevima Nacionalnog plana za prava djece i Strategije socijalne politike Republike Hrvatske te obvezama Republike Hrvatske prema Konvenciji o pravima djeteta i relevantnim preporukama Vijeća Europe o prevenciji nasilja nad djecom.

Stanje dodatno otežavaju zakonske praznine u postojećim propisima, zbog kojih dolazi do odgađanja reakcija i prebacivanja odgovornosti između institucija. Mehanizmi brze zaštite žrtava i praćenja počinitelja nisu dovoljno razvijeni, a roditelji djeteta počinitelja često ne snose nikakve posljedice zbog nesuradnje sa sustavom. Uzroci maloljetničkog nasilja višeslojni su i povezani s obiteljskim, socijalnim i psihološkim okolnostima, uključujući nefunkcionalne obiteljske odnose, zanemarivanje, siromaštvo, izloženost nasilju u obitelji, probleme mentalnog zdravlja te snažan utjecaj digitalnog okruženja, osobito društvenih mreža i internetskih izazova koji potiču nasilno ponašanje. Slučajevi koji su se dogodili u zagrebačkoj Dubravi, Jelkovcu, Splitu i drugim sredinama pokazuju da institucije često reagiraju tek formalno i s velikim vremenskim odmakom.

Takva praksa potvrđuje da sustav u velikoj mjeri funkcionira reaktivno umjesto preventivno te da je spora i neusklađena reakcija institucija jedna od ključnih slabosti. Sustav nema precizno propisane rokove, niti postoji obvezna procjena rizika i izrada žurnog plana zaštite. Nizak broj stručnih suradnika u školama, česta odsutnost psihologa te neujednačeno postupanje centara za socijalnu skrb dodatno otežavaju pristup sigurnom i dosljednom upravljanju slučajevima nasilja. Uz to, škole nemaju mehanizme privremene suspenzije učenika počinitelja, što dovodi

do situacija u kojima se počinitelj vraća u razred dok žrtva izostaje ili čak mijenja školu. Sve navedeno pokazuje da trenutačno zakonodavno rješenje ne daje odgovarajuće alate za pravovremenu i učinkovitu zaštitu djece.

Zbog svih identificiranih problema nužna je cjelovita reforma zakonodavnog okvira, uključujući uvođenje jasnih rokova za postupanje nadležnih tijela, definiranje odgovornosti roditelja koji odbijaju suradnju, omogućavanje žurnih mjera zaštite žrtvama, unapređenje međuresorske suradnje te precizno određivanje tretmanskih programa usmjerenih na sprečavanje ponavljanja nasilja. Predložene izmjene imaju za cilj ojačati sustav i uspostaviti brže, učinkovitije i koordiniranije postupanje institucija, a sve radi osiguravanja zaštite djece, jačanja odgovornosti roditelja i smanjivanja rizika od ponavljanja nasilja.

Istovremeno je potrebno riješiti problem pretežito blažeg sankcioniranja maloljetnika u slučajevima nasilja, budući da se u praksi većinom izriču blaže odgojne mjere, čak i onda kada postoje ozbiljnije posljedice poput tjelesnih ozljeda ili kada je nasilje ponovljeno. Ovakav obrazac postupanja dovodi do nedostatka odvraćajućeg učinka, slabljenja povjerenja žrtava u sustav te povećanog rizika da dijete počinitelj ponovi nasilje. Zbog navedenoga nužno je zakonom ugraditi jasne kriterije za eskalaciju mjera u slučajevima težih posljedica ili ponavljanog nasilja. Potrebno je propisati obvezu da nadležna tijela razmotre izricanje institucionalne mjere kad nasilje rezultira teškom tjelesnom ozljedom, opasnošću za život ili drugim osobito ozbiljnim posljedicama. Također, zakon treba jasno propisati da se institucionalna mjera obvezno izriče kada se nasilje ponovi unutar razdoblja od dvanaest mjeseci, jer se radi o situaciji koja ukazuje na neučinkovitost prethodno izrečenih blažih mjera i potrebu za strožim pristupom. Uređenjem ovih pitanja zakon će stvoriti dosljedniji i predvidiviji sustav reagiranja na maloljetničko nasilje.

III. OCJENA POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVEDBU OVOGA ZAKONA

Za provedbu ovog Zakona nisu potrebna dodatna financijska sredstva iz državnog proračuna. Sredstva potrebna za izvršavanje ovog Zakona osigurat će se unutar već planiranih proračunskih okvira.

PRIJEDLOG ZAKONA
O IZMJENI ZAKONA O SUDOVIMA ZA MLADEŽ

Članak 1.

Članak 8. mijenja se i glasi:

- (1) Pri odabiru odgojne mjere sud će uzeti u obzir prirodu i težinu počinjenog djela, uzrast maloljetnika, njegove osobne prilike, stupanj razvijenosti i mogućnost utjecaja odgojnih mjera.
- (2) Ako maloljetnik počini nasilno ponašanje kojim je nanesena tjelesna ozljeda, sud je dužan razmotriti primjenu institucionalne odgojne mjere, i to upućivanjem u disciplinski centar, odgojnu ustanovu, odgojni zavod ili posebnu odgojnu ustanovu.
- (3) Ako maloljetnik ponovi nasilno ponašanje u roku od 12 mjeseci, sud mu je obvezan izreći jednu od institucionalnih odgojnih mjera iz stavka 2. ovoga članka, osim ako bi takva mjera očito bila nerazmjerna okolnostima slučaja.
- (4) Pri izricanju mjera sud je dužan uzeti u obzir i okolnosti koje se odnose na roditeljsku suradnju i nadzor nad maloljetnikom.

Članak 2.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u Narodnim novinama.

OBRAZLOŽENJE

Uz članak 1. - u praksi se najčešće izriču blaže mjere (ukor, nadzor), što ne sprječava ponavljanje nasilja. Ovom izmjenom se jača obveza suda da razmotri ili izrekne institucionalne mjere za nasilna djela i ponavljače.

Uz članak 2. - odnosi se na stupanje na snagu ovoga Zakona.

ODREDBE VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU

Izbor odgojne mjere

Članak 8.

Pri izboru odgojne mjere sud će uzeti u obzir maloljetnikovu dob, njegovu psihofizičku razvijenost i osobine, težinu i narav počinjenoga djela, pobude iz kojih i okolnosti u kojima je djelo počinio, ponašanje nakon počinjenog djela i osobito je li, ako je to mogao, pokušao spriječiti nastupanje štetne posljedice ili nastojao popraviti počinjenu štetu, odnos prema oštećeniku i žrtvi, njegove osobne i obiteljske prilike, je li i prije činio kaznena djela i je li mu već bila izrečena maloljetnička sankcija, sve okolnosti koje utječu na izbor takve odgojne mjere kojom će se najbolje ostvariti svrha odgojnih mjera.

